

U.2001.26H
TfK2001.26

Varetægtsfængsling i medfør af udlændingelovens § 35 opretholdt.

Udlændinge 62.1.

En algersk statsborger U indrejste i 1993 i Danmark uden legitimationspapirer. Hans ansøgning om asyl blev afslået. I august 1996 meddelte den algerske ambassade, at man ikke kunne identificere U, og at hjemrejsedokument derfor ikke kunne udstedes. I september 1997 blev U for bl.a. røveri idømt fængsel i 4 år og udvist for bestandig. I forbindelse med prøveløsladelse i juni 1999 blev U varetægtsfængslet i medfør af udlændingelovens § 35 med henblik på udsendelse. Denne havde imidlertid endnu ikke kunnet gennemføres, og U påstod sig nu løsladt. Det måtte lægges til grund, at U ikke havde ønsket at medvirke til udsendelsen, herunder at give politiet de nødvendige korrekte oplysninger til brug for udstedelse af rejsedokument. Politiet havde siden prøveløsladelsen løbende forsøgt at fremskaffe oplysninger om U's identitet, og der var ikke tilstrækkeligt grundlag for at fastslå, at der ikke længere var reel udsigt til, at det inden for en nærmere fremtid ville være muligt at udsende U. Selv om U havde været

27

varetægtsfængslet efter udlændingelovens § 35 siden juni 1999, stadfæstede Højesteret herefter den påkærede kendelse om fortsat varetægtsfængsling.[1]

H.K. 9. oktober 2000 i sag 373/2000

Anklagemyndigheden

mod

U (adv. Mette Lauritzen, Kbh.).

I tidligere instanser er afsagt kendelse af Københavns Byret den 8. juni 2000 og af Østre Landsrets 8. afdeling den 9. juni 2000.

Landsrettens kendelse er med tilladelse fra Procesbevillingsnævnet indbragt for Højesteret af U ved advokat Mette Lauritzen med påstand om løsladelse.

Rigsadvokaten har påstået stadfæstelse.

Østre Landsret har henholdt til den trufne afgørelse.

I påkendelsen har deltaget tre dommere: Poul Sørensen, Peter Blok og Børge Dahl.

U indrejste i Danmark den 28. maj 1993 og søgte asyl. Han var ikke i besiddelse af legitimationspapirer. Den 26. september 1994 meddelte Direktoratet for Udlændinge afslag på ansøgningen uden mulighed for prøvelse ved Flygtningenævnet, idet ansøgningen fandtes grundløs.

Den 14. marts 1995 anmodede Rigspolitiet den algerske ambassade i Stockholm om at udstede hjemrejsedokument til U. Han blev den 28. marts 1995 fremstillet for en repræsentant for ambassaden, som accepterede U som statsborger i Algeriet. Den 30. august 1996 meddelte ambassaden, at man ikke på det foreliggende grundlag kunne identificere U, og at hjemrejsedokument derfor ikke kunne udstedes.

I april 1994, maj 1995 og maj 1996 havde U under andre navne forsøgt udrejse til henholdsvis USA, Finland og Canada. Han er registreret af tysk politi under fire andre - opdigtede - identiteter.

Ved dom afsagt af Østre Landsret den 19. september 1997 blev U for bl.a. røveri straffet med fængsel i 4 år og udvist for bestandig.

I forbindelse med prøveløsladelse den 13. juni 1999 blev U ved kendelse afsagt af Københavns Byret den 11. juni 1999 varetægtsfængs-

let i medfør af udlændingelovens § 35. Varetægtsfængslingen er siden løbende blevet forlænget, senest ved byrettens kendelse af 8. juni 2000, der blev stadfæstet af Østre Landsret ved den påkærede kendelse af 9. juni 2000.

Den 5. juli 1999 anmodede Rigspolitiet den algerske ambassade i København om udstedelse af hjemrejsedokument for U. Fingeraftryk og fotos var vedlagt. Ambassaden er efterfølgende gentagne gange blevet rykket for svar. Rigspolitiet har endvidere forgæves rettet henvendelse til Interpol i de nordiske lande, en række andre europæiske lande samt nordafrikanske lande med forespørgsel om hans identitet. Interpols undersøgelser i Algeriet er endnu ikke afsluttet.

Under en afhøring den 27. juni 2000 forklarede U, at hans tidligere oplysninger om navn, adresser og familiemedlemmer var opdigtede.

Ved skrivelse af 7. september 2000 har ambassaden meddelt, at U ikke er kendt i den oplyste tidligere bopælskommune, og at de oplysninger, U havde givet om familiemedlemmer, er falske. Ved en henvendelse til ambassaden den 12. september 2000 er det oplyst, at søgningen vedrørende U's identitet vil fortsætte i landets øvrige kommuner.

Det er oplyst, at det er Rigspolitiets hensigt at rette henvendelse til udlændingemyndighederne i en række europæiske lande, hvor U kan have haft ophold, med henblik på ad denne vej at søge hans identitet fastslået. Man påregner at modtage svar inden for 4-6 måneder efter forelæggelsen.

U's advokat har anført, at U bør løslades, da der ikke er nogen reel udsigt til, at udsendelse kan ske inden for en nærmere fremtid. Der må endvidere lægges vægt på, at Rigspolitiet i den periode, hvor U afsonede sin straf, intet har foretaget sig for at søge hans identitet fastslået, idet man først i forbindelse med prøveløsladelsen på ny rettede henvendelse til den algerske ambassade. Den henvendelse til udlændingemyndighederne i en række europæiske lande, som Rigspolitiet nu har i sinde at foretage, kunne også have været gennemført på et tidligere tidspunkt. Det må endvidere indgå i vurderingen, at varetægtsfængslingen i medfør af udlændingelovens § 35 ikke fragår i den reststraf, der henstår efter prøveløsladelsen. Forsat varetægtsfængsling vil under de foreliggende omstændigheder være i strid med den proportionalitetsgrundsætning, som gælder såvel efter dansk ret, jf. retsplejelovens § 762, stk. 3, som efter Den Europæiske Menneskerettighedskonvention. Også bestemmelsen i konventionens art. 18 må tages i betragtning.

Rigsadvokaten har anført, at den øvre grænse for udstrækningen af en varetægtsfængsling efter udlændingelovens § 35 må afhænge af en konkret vurdering af sagens omstændigheder. I den foreliggende sag må der lægges afgørende vægt på, at U har nægtet at medvirke til udsendelse til Algeriet og har tilkendegivet, at han i tilfælde af løsladelse vil udrejse illegalt af Danmark, hvilket han også flere gange har forsøgt. Der må endvidere lægges vægt på grovheden af den kriminalitet, U er dømt for. Rigspolitiet arbejder fortsat på at søge hans identitet fastslået, og der er fortsat reel udsigt til, at det lykkes, således at udsendelse kan gennemføres.

Højesterets bemærkninger.

Det må lægges til grund, at U ikke har ønsket at

28

medvirke til udsendelsen, herunder at give politiet de nødvendige korrekte oplysninger til brug for udstedelse af et rejsedokument. Politiet har siden prøveløsladelsen løbende forsøgt at fremskaffe oplysninger om U's identitet og arbejder fortsat herpå, og der er ikke tilstrækkeligt grundlag for at fastslå, at der ikke længere er reel udsigt til, at det inden for en nærmere fremtid vil være muligt at udsende U. Uanset at U har været varetægtsfængslet i medfør af udlændingelovens § 35 siden den 13. juni 1999, stadfæster Højesteret herefter den påkærede kendelse om fortsat varetægtsfængsling. Det bemærkes herved, at mindre indgribende foranstaltninger ikke kan anses for tilstrækkelige.

Thi bestemmes:*Landsrettens kendelse stadfæstes.*

1. U 1997.1242 H og U 1997.1507 H.